

Nr 10.

Av fru **Nordgren**, *angående skapande av skydd för trafikchaufförer under deras yrkesutövning mot överfall och våld från passagerares sida.*

Sistlidne julafton ägde, som bekant, ett ohyggligt dåd rum utanför Vetlanda i Småland, vilket djupt upprörde hela vårt folk. En trafikchaufför blev under sin yrkesutövning på ett bestialiskt sätt mördad av en samvetslös vettvilling. Motivet för gärningen var att komma över chaufförens dagskassa, ett ganska vanligt motiv när det gäller överfall på trafikchaufförer. Den mördade chauffören var känd som en skötsam och duglig man och familjefader. Han efterlämnade hustru och tre minderåriga barn i små omständigheter, och dessa få nu för all framtid lida av det skedda.

Det inträffade är, dessvärre, ingen enstaka händelse. Listan på yrkesbröder till den mördade, vilka råkat ut för samma olycksöde, är ganska lång. Poukkamordet 1924, Sörbomordet, en av Salaligans bravader 1936, Linderömordet för något år sedan äro några av de mest markanta fallen.

Tydligt är att riskerna äro stora för den grupp av yrkesutövare, det här är fråga om, och att det är en mycket utsatt post, på vilken de i samhällets tjänst äro satta att verka. Det måste därför, enligt undertecknads mening, anses som en samhällets oavvisliga plikt, att åtgärder vidtagas, dels för att skapa skydd åt dessa yrkesutövare och dels för att det blir ekonomiskt sörjt för deras familjer, som under sin yrkesutövning fallit och framdeles kunna komma att falla offer för nidingar. Vad som *kan* och *bör* göras i först berörda hänseende anser jag mig icke kunna bedöma, utan torde detta böra göras till föremål för sakkunnig utredning och prövning. Ett bland de olika förslag till åtgärder, som kommit till synes i den offentliga diskussionen, är att trafikchaufför bör ha rätt att bära vapen samt tillerkännas polismans skydd. Ett annat går ut på att trafikbilar böra vara försedda med skottsäker glasruta mellan förarhytt och baksäte. Huruvida sistnämnda anordning skulle kunna utgöra tillräckligt skydd synes emellertid tveksamt. Bilpassagerare måste ju kunna komma till tals med chauffören under åkningen, exempelvis för att ge order om eventuellt avbrott i färden, ändrad färdriktning etc., och för detta brukar glasrutan mellan förarhytten och baksätet skjutas åt sidan. Ett sådant tillfälle kan ju med lätthet utnyttjas till illdåd mot bilföraren av passagerare med dylikt syfte. En anordning med skottsäker bilruta mellan förarhytt och baksäte bör därför helst kompletteras med talrörsinrättning. Möjligen bör även tagas under övervägande

huruvida inte krav på obligatorisk legitimation från passagerares sida bör införas för bilkörningar på landsbygden efter mörkrets inbrott.

Beträffande skapandet av ekonomisk trygghet för efterlevande familjer till de under sin yrkesutövning fallna offren bör detta enligt min åsikt ske genom statens försorg och på statens bekostnad. Det kan icke vara med social rättvisa överensstämmande, att dessa efterlevande, såsom nu ofta är fallet, för sin försörjning skola vara hänvisade till fattigvården eller den enskilda offerviljan. Här är det, synes det mig, samhällets skyldighet att gripa in och genom statliga pensioner åt änkorna till de omkomna och åt deras minderåriga barn under dessas uppväxtår trygga existensen. Efter vilka regler och med vilka belopp dylika pensioner böra utgå torde böra göras till föremål för närmare utredning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning angående

dels huruvida och på vad sätt skydd kan skapas för trafikchaufförer under deras yrkesutövning mot överfall och våld från passagerares sida

och *dels* på vad sätt ekonomisk trygghet kan skapas för efterlevande hustrur och minderåriga barn till trafikchaufförer, som under sin yrkesutövning fallit offer för våld med dödlig utgång, samt att för riksdagen snarast möjligt framläggas de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 12 januari 1944.

Olivia Nordgren.